

képet keretező vöröses sáv mellett vékony kandeláberrek állnak mindkét oldalról, majd újabb képmező következik.

A medvebőr felett vagy alatta elhelyezkedő másik képmezőt díszíthetett egy kék sávra épülő geometrikus rendszerű motívum, melynek mezőiben hol virágok, hol szintén geometrikus motívum, hol pedig delfinek jelennek meg.

A medvebőr-ábrázolástól D-re előkerült egy kb. háromnegyed életnagyságú kar és váll érzékenyen festett, feltehetően egy egész alakos ábrázolás részlete lehetett. Ruházata elegáns, mozdulata finom, sok töredék tarthat még hozzá a környezetéből kiemelt több ládányi anyagból is, egészen biztos azonban, hogy az alak D-i irányban folytatódik tovább.

A kibontott felület kiürítése után beigazolódott, hogy a hajdani római fal éppen a mai házfal helyén állt, halszálka-falazással rakott kőalapozása máig megmaradt. Tetején jól látszik a habarcsban az egy sor tegula, vagy lenyomata, amelyet a gyakorlat szerint vízzáróként raktak az agyagba illetve vályogfalak alapjára.

A fal K-i oldalán, az omladékréteg elbontása után, 105 cm mélyen jelentkező döngölt, sárga agyagréteg valószínűleg a római kori épületen kívüli járósínt lehetett.*

Számadó Emese és dr. Borhy László régészek, valamint Kurovszky Zsófia, Harsányi Eszter festő-restaurátor művészek, továbbá az ELTE-BTK Ókori Régészeti Tanszékének hallgatói részvételével.

SZÁMADÓ EMESE

182. Kompolt, kastélypark

(Heves megye) B, Á

A kastélyépület alapjának megerősítése végett kiásott 4 m × 1,5 m-es gödörben, több mint 20 Árpád-kori sírt, ezek alatt pedig 3 bronzkori gödröt tártunk föl. Mivel a kastély É-i fala megrepedt, ezért az ÉNy-i falszakasz mentén egy mély gödröt ástak, amelybe betont kívántak önteni, hogy ez a masszív szerkezet majdan stabilizálja az épületet. E gödör kiásása közben emberi csontok kerültek elő, és ennek bejelentését követően került sor az azonnali leletmentésre. A temető egyetlen lelete egy ezüst, S-végű hajkarika volt, mely a legalsó sírból került elő. A beásott gödör mélysége miatt fontos sztatigrafiai megfigyeléseket is tehettünk, és ennek révén valószínűleg hozzájárulhatunk az itteni kastély és az ennek alapjául szolgáló kolostor épületegyüttesének megbízhatóbb datálásához is.

DOMBORÓCZKI LÁSZLÓ

183. Kovácsszénája, Füstöslik-barlang és kőfülke

(Baranya megye) B, Ró, N, Kö

1999 szeptemberében folytattuk az 1998-ban megkezdett ásatást. Rétegenként kibontottuk a kőfülke betöltését. A 17 rétegben négy korszak leleteit különítettük el. Legalul korai bronzkori inkrusztált cseréptöredékek és bronzékszerek voltak. Fölötte a római kor cseréptöredékeit találtuk, egy csiszolt kőbaltával együtt. A fülke betöltésének legvastagabb része ezekben az évszázadokban keletkezett, ekkor folyamatos emberi jelenléttel számolhatunk. A késő népvándorlás kori és középkori emlékek a felszínről és a legfelső rétegből kerültek elő, mutatván azt, hogy a római kor után az ember csak alkalmanként jelent meg itt. Az ásatáson jelen voltak: Pozsárkó Csaba régész, Rónai László geológus, Kéki Antal barlangász, valamint a Mecseki Karsztkutató Csoport tagjai.

GÁBOR OLIVÉR

184. Kölesd, Csonthegy

(Tolna megye) B

Tavasszal műszeres mérést végeztünk a földvár D-i végén, ahol 1998-ban szondázó ásatást végeztem. Bemértük a kutatóárkokat, valamint a vár D-i végén lévő gödröket. Most, hogy a növényzet még alig zöldül, jobban áttekinthető a hegy. Úgy tűnik, hogy a csúcsnál levő gödrök 20. századi ágyúállások lehettek, tehát nem hozhatók összefüggésben Wosinsky Mór ásatásával.

1998-ban az I. árokban részlegesen feltártunk egy bronzkori gödröt (2. gödör). Befejezésére azonban nem volt időnk. Ezért – a kutatóárok többi részével együtt – ezt is visszatemettük. 1999. május 29–30-án folytattuk a gödör feltárását. A tavalyi dokumentáció alapján 2 × 2 m alapterületű rábontást tűztünk ki.

Három munkással 2 nap alatt teljesen feltártuk a méhkas alakú gödröt. Szájnyílása a jelenlegi felszín alatt 75 cm-rel lejjebb mutatkozott. Átmérője: 130 cm. Innen kb. 60 cm mélységig csaknem függőleges a fala, majd lefelé bővül. Alját a szájnyílástól számított 165 cm mélységben értük el. Lapos alja kör alakú, átmérője 200–210 cm.

Felső részén a betöltés elég kemény, de itt is találtunk cserepeket. Lejjebb sokasodtak a leletek: mészbetétes fazék-, urna- és bögre-töredékek, hálonehezék darabok, patics-töredékek áglenyomatokkal. Előfordult több őrlőkő töredék is. A legtöbb lelet a gödör alsó, kb. 30 cm vastag, hamus, faszenes betöltésében volt. Itt sok halpikkelyt és halszálkát is találtunk. A gödör anyagából talajmintát is vettünk.

Fotózás, rajzolás után a gödröt és a rábontás területét is visszatemettük.

MIKLÓS ZSUZSA

185. Kömlő, Nagyhalom

(Heves megye) U, Sza, Kk

Az 1. lelőhelyen a terepbejárásakor néhány AVK töredéket gyűjtöttünk a felszínen, de mivel a MOL-veze-

* BORHY LÁSZLÓ – SZÁMADÓ EMESE: Beszámoló a Komárom/Szőny Vásár tér 2. sz. háznál 1999–2001 folyamán végzett feltárásokról; 83-104. p. Komárom-Esztergom megyei Múzeumok Közl. 8. Tata 2001